

Nyhet från greppa.nu

Miljööverdomstolen tillåter 15 kg fosfor per hektar

Miljödomstolen nekade ett lantbrukarpar, som sökte tillstånd att utöka sin djurhållning, att sprida stallgödsel på jordar med fosforklass V. Men Miljööverdomstolen upphävde beslutet och tillät 15 kg fosfor per hektar, istället för lagens generella 22 kg fosfor per hektar, i en dom som är principiellt intressant.

Foto: Janne Andersson

Nu blir det fler grisar på gården utanför Kalmar.

De senaste tio åren har ett vanligt villkor för tillståndspliktiga gårdar varit att de inte får sprida stallgödsel på åkrar med fosforklass V och IVb. Några lantbrukare har överklagat till Mark- och miljödomstolen, alltså tingsrätten, men fått avslag. Enstaka lantbrukare har i sin tur överklagat tingsrättens domslut men inte beviljats prövningstillstånd i Mark- och Miljööverdomstolen (MÖD), alltså hovrätten.

Fosforspridning var stötestenen

Ett lantbrukarpar nära Kalmar sökte tillstånd för ökad uppfödning av grisar med sammanlagt drygt 1 100 djurenheter. En stor del av gårdens marker är i fosforklass V. I sin tillståndsansökan föreslog de att de skulle minska spridningen av fosfor med stallgödsel till 15 kg P/ha istället för lagens tillåtna 22 kg P/ha. Alltså att de skulle påbörja ett tärande på markens fosforförråd. Men tillståndet, som beviljades av Miljöprövningsdelegationen (Länsstyrelsen), överklagades av Naturskyddsföreningen till Mark- och

KÄLLA: Svea Hovrätt, Mark- och Miljööverdomstolen, 2014. Mål nr M 6081-13.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-10-11 >>](#)

Färskare råd från världens fosforforskare

[2013-03-08 >>](#)

Aktuella domar från Mark- och miljödomstolen

[2013-01-29 >>](#)

Svenska regelverket för stallgödsel under lupp

greppa näringen

Miljödomstolen i Växjö. Domstolen gick på Naturskyddsföreningens yrkande och tillät ingen spridning av fosfor på de aktuella jordarna. Domstolen hänvisar till två tidigare domar och förklarar att Jordbruksverkets riktlinjer inte rekommenderar spridning och dessa riktlinjer ska följas. Men lantbrukarparet överklagade och fick prövningstillstånd i Mark- och Miljööverdomstolen (MÖD).

Rätten på plats på gården

I december 2013 var det så kallad muntlig förhandling på gården där företrädare för MÖD var på plats. Domen kom den 23 januari. Domstolen beviljade ursprungsyrkandet att få tillföra 15 kg P/ha med stallgödsel på klass V-jordar. På tre sidor förklarar domstolen domskälen. Det viktigaste är att det nu inleds ett tärande (15 kg P/ha) på markens fosforförråd jämfört med dagens tillstånd (22 kg P/ha), även om djuren blir fler och mängden stallgödsel större, men också spridningsarealen. Det gör att på sikt kommer det faktiska läckaget att bli mindre.

Utöver detta finns en rad omständigheter och villkor från Miljöprövningsdelegationen som ska följas och som domstolen vägt in som positiva. Bland annat att området är flackt vilket minskar risken för erosion, grisarna får fytas i fodret, det har anlagts en våtmark på gården, marken ska vårplöjas, man odlar fånggröda och har anlagt skyddszon.

Domen är principiellt intressant eftersom den medger utökad djurhållning i ett område där vattendrag och kust delvis ännu inte klarar vattendirektivets mål om god status.

Domar från Mark- och Miljööverdomstolen kan inte överklagas och brukar anses vara vägledande, prejudicerande. I praktiken brukar det dock uppstå en diskussion vilken generalitet en viss dom har för verklighetens olika fall.

[Markus Hoffmann](#)

Foto: Erik Karlsson

På den aktuella gården har de anlagt våtmark och skyddszon.

Foto: Mårten Svensson

Den nu tillåtna spridningen av stallgödsel innebär ett tärande på markens fosforförråd.

Foto: Janne Andersson

Med fler djur ökar mängden stallgödsel, men så gör även spridningsarealen.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen